

Verklaring onafhankelijke deskundigen IOB-evaluatie Nederlandse inzet op non-proliferatie, wapenbeheersing en de exportcontrole van strategische goederen 2009-2016

Ondergetekenden fungeerden als externe leden van de referentiegroep voor de IOB-evaluatie *Laveren met een vaste koers. Beleidsdoorlichting non-proliferatie, wapenbeheersing en exportcontrole van strategische goederen*, over de Nederlandse inzet op non-proliferatie, wapenbeheersing en de exportcontrole van strategische goederen in de periode 2009-2016.

De betrokkenheid van de externe leden omvatte het volledige proces, lopend van de vaststelling van de initiële *terms of reference* tot de definitieve evaluatie. De leden beoordeelden tevens de *terms of reference* voor de begeleidende literatuurstudie door het *Stockholm International Peace Research Institute* (SIPRI). De externe leden waren aanwezig bij vier bijeenkomsten van de volledige referentiegroep met de auteurs van de evaluatie. Tevens vond geregeld overleg plaats via mailverkeer en – bij uitzondering – middels individueel overleg.

De evaluatie betreft beleidsdoelstelling 2.3 van de begroting van het ministerie van Buitenlandse Zaken: de 'bevordering van ontwapening en wapenbeheersing, bestrijding van proliferatie van massavernietigingswapens en het voeren van een transparant en verantwoord wapenexportbeleid'. De auteurs specificeren in bijlage 1 (methodologische verantwoording) welke keuzes zijn gemaakt om het onderzoek nader af te bakenen en inhoudelijk uitvoerbaar te houden.

Het overleg van de referentiegroep met de auteurs van de evaluatie vond steeds plaats in een open en constructieve sfeer. In het overleg bleken afbakening van het onderzoek en de onderbouwing van bepaalde vaststellingen terugkerende thema's. Vaak zijn doelmatigheid en doeltreffendheid van beleid lastig te kwantificeren en in concrete termen te meten. Bovendien had Nederland een variabele invloed op de verschillende deelterreinen en speelde de internationale context soms een bepalende rol. Het is mede daarom niet altijd eenvoudig eenduidige lessen te formuleren voor de doelmatigheid en doeltreffendheid van toekomstig beleid.

Ondanks deze kanttekeningen hadden ondergetekenden als externe leden van de referentiegroep steeds het gevoel dat onze opmerkingen serieus werden gewogen en waar mogelijk meegenomen. We beoordelen het onderzoeks- en schrijfproces als kundig uitgevoerd, voldoende transparant en de rol van de externe leden als constructief.

Dr Christ Klep (Universiteit Utrecht en Leiden)

Frank Slijper MA (PAX)

Dr Niels van Willigen (Universiteit Leiden)